

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Sanja Pavlović, Nadežda Budimović, Olivera Milošević, Jelka Jovanović, Jelena Petković, Filip Švarn, Rodoljub Šabić, Ana Martinoli, Milena Vasić i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 25. 6. 2026. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom „Uhapšen Crnogorac sa Interpolove poternice: Koristio falsifikovan diplomatski pasoš (FOTO)“, objavljenim 30. septembra 2025. godine i neobjavljivanjem odgovora na tekst, portal „Informer.rs“

1. prekršio je tačke 5 i 6 Poglavlja III (Odgovornost novinara) Kodeksa novinara i novinarki Srbije po kojima su novinari/novinarke dužni/dužne da poštuju pravo pretpostavke nevinosti i ne smeju nikoga proglasiti krivim do izricanja pravosnažne sudske presude, a urednici/urednice da poštuju pravo na odgovor i ispravku i da ih blagovremeno objave,

2. prekršio je i tačku 1 Poglavlja VI (Poštovanje privatnosti) o obavezi novinara/novinarke da poštuju privatnost ljudi o kojima pišu.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Stevan Simijanović je u žalbi Savetu za štampu naveo da sporni tekst sadrži fotografiju njegove lične karte, „etikete o lažnom predstavljanju, tvrdnje o falsifikovanim dokumentima i tvrdnju o bijegu od četiri godine -sve bez provjere i bez traženja izjave“. Smatrao je da su time prekršene brojne odredbe Kodeksa iz poglavlja Poštovanje privatnosti, Odgovornost novinara, Poštovanje dostojanstva, Odnos prema izvorima i Istinitost izveštavanja (zbog neosnovanih optužbi o lažnom predstavljanju, falsifikovanim dokumentima i bekstvu). Istakao je da je tvrdnja da je četiri godine bio u bekstvu neistinita, te da je u februaru 2021. dao je izjavu kao slobodan građanin i regularno napustio Crnu Goru preko graničnog prelaza Dobrakovo. Takođe, da sporni tekst prećutkuje dve bitne činjenice – da su nadležni organi Republike Italije odbili zahtev Crne Gore za izručenje, ocenivši predmet kao politički motivisan, kao i da je Ministarstvo pravde SAD u zvaničnoj komunikaciji navelo je da ne može da potvrdi tvrdnje o navodnim falsifikovanim dokumentima. Naveo je i da je 9. marta ove godine redakciji poslao demanti na sporni tekst koji do podnošenja žalbe, 29. maja, nije objavljen.

Kad je reč o pomenutim dokumentima iz Italije i Sjedinjenih Američkih Država, Komisiji nisu dostavljena, budući da je podnosilac žalbe, zbog toga što sadrže privatne podatke, zatražio garancije da oni neće biti objavljeni niti dostavljeni medijima na koje se žalio. Ovakav zahtev nije mogao biti prihvaćen s obzirom na to da Komisija može da razmatra samo ono što je dostupno i jednoj i drugoj strani u postupku.

Redakcija portala „Informer.rs” nije odgovorila na žalbu.

Komisija za žalbe je ocenila da podnosilac žalbe, iako nije formalno javna ličnost, suštinski to jeste, jer se aktivno bavi političkim pitanjima, pregovara sa potencijalnim nosiocima javnih funkcija, oglašava se u medijima i na taj način realno može da utiče na javno mnjenje. Zato toga Komisija smatra da objavljivanje informacija u vezi sa njegovim hapšenjem, pa i njegovog imena, jeste u javnom interesu.

Međutim, medij je morao da o ovome izvesti mnogo pažljivije, vodeći računa o formulacijama koje koristi i ograđujući se od tvrdnji koje nisu dokazane. U ovom slučaju se, međutim, već u samom naslovu izričito tvrdi da je „koristio falsifikovan diplomatski pasoš”, a u tekstu i da se lažno predstavljao kao američki diplomata, čime mu je, po oceni Komisije, povređeno pravo na pretpostavku nevinosti. Po Kodeksu novinara i novinarki Srbije, mediji su dužni da poštuju pravo pretpostavke nevinosti i da štite privatnost i identitet osumnjičenih ili počinitelaca, čak i u slučaju priznanja krivice, osim u slučajevima gde preovlađuje javni interes. Takođe, novinari/novinarke moraju da imaju u vidu i mogućnost lažnih optužbi, pa u izveštavanju treba jasno da naznače da se pozivaju na navode koji još nisu dokazani, što ovoga puta nije navedeno.

Novinari i urednici moraju voditi računa i o posledicama koje osoba označena kao krivac može imati, budući da joj to može ugroziti i pravo na pravično suđenje.

Članovi Komisije za žalbe, osim toga, smatraju potpuno neprihvatljivim objavljivanje lične karte žalitelja, za šta ne postoji apsolutno nikakav javni interes, niti je u bilo kakvoj vezi sa objavljenim informacijama. Po mišljenju Komisije, ne postoji opravdani razlog za objavljivanje bilo čijih ličnih dokumenata, zbog čega je i ovoga puta reč o ozbiljnom prekršaju prava na privatnost.

Po oceni Komisije, portal je neobjavlivanjem demantija prekršio i odredbu koja medije obavezuje na objavljivanje odgovora, odnosno tačne i potpune informacije, čak i ako su nehotice plasirali informaciju za koju se naknadno ispostavilo da je neosnovana optužba, glasina, uvreda ili kleveta.

Komisija nije utvrđivala, niti je to u njenoj nadležnosti, da li su informacije navedene u saopštenju nadležnih organa o hapšenju tačne ili ne, a veruje i da medij nije prekršio Kodeks time što nije zatražio izjavu od podnosioca žalbe, budući da je preneo zvanično saopštenje u kojem piše da je Simijanović uhapšen, te da verovatno nije ni bilo moguće doći do njega.

Tekst inače, ne sadrži, kako se u žalbi tvrdi, navode da je pobjegao iz Crne Gore, već samo da je preko prelaza Dobrakovo prešao u Srbiju.

Beograd, 25. 6. 2026.

Predsedavajuća

Nadežda Budimović